

Piet is stapelgek

De cadeautjes die Sint ieder jaar koopt, moeten door Piet netjes gestapeld worden. Maar kan Piet wel stapelen? De leerlingen helpen Piet een handje door zelf allerlei pakjes te stapelen.

Opdracht: Maak een collage van grote stapels met pakjes van Sinterklaas.

Doelen

- ◆ Je kunt aansluiten bij **kerndoel 38**: leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen. In dit geval Sinterklaas als feestdag. Je kunt ook aansluiten bij **kerndoel 32/33**: meetkunde waaronder oriënteren in de ruimte (voor/achter/op/onder/naast) en patronen.
- ◆ De leerling weet wat een grondlijn is, kan een grondlijn herkennen in een afbeelding en kan een werkstuk maken met een grondlijn.
- ◆ De leerling kan eenvoudige vormen uit papier knippen en vastplakken met een beetje lijm.
- ◆ De leerling kan vormvarianten knippen en de vormen op het papier schuiven om te zoeken naar een passende indeling.

Materiaal

Je hebt nodig voor knippen/plakken papier:

- papier, wit of gekleurd, A4 formaat (voor de vormen)
- papier, wit of gekleurd (voor de achtergrond)
- schaar
- lijm

Je hebt nodig voor onderzoek:

- (kopieer)papier
- schaar
- evt. potlood

Bijzonderheden:

- Je kunt voor deze les gebruikmaken van bewerkt papier: papier waar al een patroon op zit.
- Je kunt ook werken met gekleurd papier waarop de leerlingen zelf een patroon maken met stift of door middel van collage.
- Vinden de leerlingen het lastig om de vorm van een pakje te tekenen. Geef ze dan blokjes of andere vormpjes die ze mogen omtrekken.

De les in fases

Oriënteren

1. Bespreek het vormdoel.
2. Vraag leerlingen of ze weten wat het is. Leg het zelf uit of toon het filmpje. Is dit vormdoel al eerder aan bod gekomen? Herhaal dan kort de informatie.
3. Toon het beeldmateriaal van de bouwsteen betekenis en bespreek het kort.
 - Wat vind je van Piet?
 - Wie kan er, net als Piet goed stapelen? Laat eens zien.
 - Nu ben ik benieuwd of je ook op papier kunt stapelen?
4. Vertel op een uitnodigende manier de opdracht.

Onderzoeken en uitvoeren

1. Ga tussen de leerlingen in zitten. Geef zelf de instructie uit het filmpje knippen/plakken papier.
2. Doe voor hoe je uit papier verschillende vormen knipt. Trek eventueel eerst een blokje om. Maak verschillende vormen en er dan mee. Laat zien dat je de vormen op allerlei manieren kan stapelen.
3. Leg de link tussen vormdoel en werkwijze.
4. Laat de leerlingen zelf experimenteren. Zo onderzoeken ze al spelend de techniek en passen die toe op de opdracht.
5. Begeleid de leerlingen individueel door het stellen van reflectievragen. Suggesties:
 - Ik zie dat je het lastig vindt om vormen te knippen. Zullen we het eens samen doen?
 - Deze vorm is heel netjes geknipt. Hoe heb je dat voor elkaar gekregen?
 - Ja, dat is al een goede vorm voor een pakje. Kun je ook nog andere vormen knippen?
 - Hoe kun je de vormen neerleggen dat ze lijken op gestapelde pakjes? Kan het ook op een andere manier?
 - Hoe kun je laten zien waar jouw figuur staat?

Evaluëren

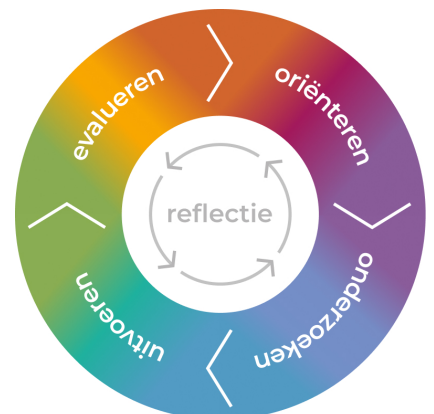
Klik op 'Nabespreken: wat hebben we geleerd?'

Bespreek de vragen op het digibord klassikaal of laat leerlingen de vragen in groepjes of individueel beantwoorden. Mogelijke vragen:

- ◆ In welk werk zie je nette stapels pakjes? Vertel eens.
Zie je ook pakjes die door elkaar liggen? Wijs eens aan.
Waar zie je echt een grote stapel pakjes? Hoe komt dat?
- ◆ Bij welk werkstuk kun je goed zien waar de figuur of figuren staan? Hoe komt dat?
Wijs een figuur aan. Waar is de grondlijn van deze figuur?
- ◆ In welk werkstuk zie je veel recht geknipte randen? Hoe heeft de maker dat gedaan?
In welk werkstuk zie je rafelige randen? Waar kun je de volgende keer op letten?
Wijs eens een werkstuk aan waarin je de lijm heel goed ziet zitten? Wie heeft een tip voor de volgende keer?
- ◆ Hoe ben je op het idee gekomen van de vorm voor je werkstuk?
Was dat je eerste idee? Vertel eens.
Welke vormen vond je eerst niet goed, maar heb je later toch gebruikt? Hoe kwam dat?

Spelen met lesfases en lesdoelen

- De lesbeschrijving is een richtlijn, geen keurslijf. Voel je vrij de volgorde van de bouwstenen naar eigen inzicht aan te passen.
- Is het doel van een bouwsteen al bekend, dan is een korte mondelinge herhaling voldoende.
- Vind je 2 nieuwe leerdoelen te veel voor je leerlingen? Kies dan het doel uit dat ze het hardst nodig hebben voor de opdracht. Of splits de les op. Les 1: aanleren werkwijze, les 2: betekenis en vormdoel.

Aanpassen werkwijze

Liever een andere werkwijze bij deze les? Je kunt de betekenisbouwsteen combineren met onderstaande werkwijzes. Wissel je een bouwsteen, kijk dan altijd kritisch naar de voorgestelde volgorde in de lesbeschrijving en pas naar eigen inzicht aan.

- knippen/plakken papier
- tekenen met oliepastel, viltstift, (kleur)potlood